

Dokument s plenarne sjednice

A8-0220/2017

13.6.2017

IZVJEŠĆE

na temu Ususret Strategiji EU-a za međunarodne kulturne odnose
(2016/2240(INI))

Odbor za vanjske poslove
Odbor za kulturu i obrazovanje

Izvjestitelji: Elmar Brok, Silvia Costa

(Postupak u zajedničkom odboru – članak 55. Poslovnika)

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
OBRAZLOŽENJE	19
INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU	22
KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM U NADLEŽNOM ODBORU	23

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

na temu Ususret Strategiji EU-a za međunarodne kulturne odnose (2016/2240(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 167. stavke 3. i 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Konvenciju UNESCO-a iz 2005. o zaštiti i promicanju raznolikosti kulturnih izričaja,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda br. 2347 od 24. ožujka 2017.,
- uzimajući u obzir Program Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030., posebno 4. i 17. cilj održivog razvoja,
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 8. lipnja 2016. upućenu Europskom parlamentu i Vijeću naslovljenu „Ususret Strategiji EU-a za međunarodne kulturne odnose“ (JOIN(2016)0029),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 10. svibnja 2007. naslovljenu „Europska agenda za kulturu u globaliziranom svijetu“ (COM(2007)0242),
- uzimajući u obzir dokument Pripremno djelovanje „Kultura u vanjskim odnosima“ i preporuke iz tog dokumenta¹,
- uzimajući u obzir dokument naslovljen „Zajednička vizija, zajedničko djelovanje: Jača Europa – Globalna strategija Europske unije za vanjsku i sigurnosnu politiku“, koji je potpredsjednica Komisije/Visoka predstavnica Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku predstavila 28. lipnja 2016.,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća od 16. studenoga 2007. o Europskoj agendi za kulturu²,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije o provedbi Europske agende za kulturu (COM(2010)0390),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. studenoga 2016. o strateškoj komunikaciji Europske unije za borbu protiv propagande koju protiv nje provode treće strane³,
- uzimajući u obzir Okvirnu konvenciju Vijeća Europe iz 2005. o vrijednosti kulturne

¹ http://ec.europa.eu/culture/library/publications/global-cultural-citizenship_en.pdf

² SL C 287, 29.11.2007., str. 1.

³ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0441.

baštine za društvo (Konvencija iz Fara)¹,

- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 16. prosinca 2008. o promicanju kulturne raznolikosti i međukulturalnog dijaloga u vanjskim odnosima Unije i njezinih država članica²,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. svibnja 2011. o kulturnoj dimenziji vanjskog djelovanja EU-a³,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. siječnja 2016. o ulozi međukulturalnog dijaloga, kulturne raznolikosti i obrazovanja u promicanju temeljnih vrijednosti EU-a⁴,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. studenoga 2015. o ulozi EU-a u okviru UN-a – kako na bolji način ostvariti ciljeve vanjske politike EU-a⁵,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 23. prosinca 2014. o planu rada za kulturu u razdoblju 2015. – 2018.⁶,
- uzimajući u obzir Konvenciju UNESCO-a iz 1972. o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. rujna 2015. Ususret cjelovitom pristupu kulturnoj baštini u Europi⁷,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Odbora ministara Vijeća Europe CM/Res(2010)53 kojom se uspostavlja Prošireni djelomični sporazum o kulturnim rutama,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. prosinca 2016. o dosljednoj politici EU-a za kulturne i kreativne industrije⁸,
- uzimajući u obzir Zaključke Vijeća od 24. studenoga 2015. o kulturi u vanjskim odnosima EU-a s težištem na kulturi u razvojnoj suradnji⁹,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 30. travnja 2015. o uništavanju kulturnih lokaliteta koje je počinila skupina ISIS/Daesh, a posebno njezinu točku 3. u kojem „poziva potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnici da se koristi kulturnom diplomacijom i međukulturalnim dijalogom kao sredstvom pomirenja različitih zajednica i pri obnovi uništenih lokaliteta“¹⁰,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. travnja 2008. o Europskoj agendi za kulturu u

¹ <http://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/199>

² SL C 320, 16.12.2008., str. 10.

³ SL C 377E, 7.12.2012., str. 135.

⁴ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0005.

⁵ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0403.

⁶ SL C 463, 23.12.2014., str. 4.

⁷ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0293.

⁸ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0486.

⁹ SL C 417, 15.12.2015., str. 41.

¹⁰ SL C 346, 21.9.2016., str. 55.

globaliziranom svijetu¹,

- uzimajući u obzir ishod 3502. sastanka Vijeća za obrazovanje, mlade, kulturu i sport održanog 21. i 22. studenoga 2016.,
- uzimajući u obzir svoju studiju „Istraživanje za Odbor za kulturu – Europski kulturni instituti u inozemstvu”²,
- uzimajući u obzir svoju studiju naslovljenu „Istraživanje za Odbor za kulturu – Europske prijestolnice kulture: strategije uspjeha i dugoročni učinci”³,
- uzimajući u obzir studiju iz 2015. koju je zatražila Služba Europske komisije za instrumente vanjske politike naslovljenu „Analiza predodžbi o EU-u i politikama EU-a u inozemstvu”⁴,
- uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija na temu „Ususret Strategiji EU-a za međunarodne kulturne odnose”,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora na temu „Ususret Strategiji EU-a za međunarodne kulturne odnose”,
- uzimajući u obzir Prijedlog odluke Europskog parlamenta i Vijeća o Europskoj godini kulturne baštine (2018.) (COM(2016)0543),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije „Europske snage solidarnosti” (COM(2016)0942),
- uzimajući u obzir zaklučke Vijeća od 14. prosinca 2015. o reviziji europske politike susjedstva,
- uzimajući u obzir odluku Međunarodnog kaznenog suda od 27. rujna 2016., prema kojoj je Ahmad al-Faki al-Mahdi proglašen krivim za uništavanje nekoliko mauzoleja u Timbuktu, čime je prvi put u povijesti, u skladu s Rimskim statutom, donesena presuda da se uništavanje kulturne baštine može smatrati ratnim zločinom,
- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
- uzimajući u obzir zajedničke rasprave Odbora za vanjske poslove i Odbora za kulturu i obrazovanje u skladu s člankom 55. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove i Odbora za kulturu i obrazovanje (A8-0220/2017),

¹ SL C 247 E, 15.10.2009., str. 32.

² [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/563418/IPOL_STU\(2016\)563418\(SUM_01\)_HR.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/563418/IPOL_STU(2016)563418(SUM_01)_HR.pdf)

³ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/495865/IPOL-PECH_ET\(2013\)513985_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/495865/IPOL-PECH_ET(2013)513985_EN.pdf)

⁴ http://ec.europa.eu/dgs/fpi/showcases/eu_perceptions_study_en.htm

- A. budući da EU postaje sve istaknutiji akter međunarodnih odnosa te bi trebao uložiti dodatna sredstva i dodatne napore u promicanje svoje zajedničke kulture, kulturne baštine, umjetničkog stvaralaštva i inovativnosti u okviru regionalne različitosti, na temelju članka 167. UFEU-a;
- B. budući da EU kao važan akter međunarodne politike ima sve važniju ulogu u svjetskim zbivanjima, između ostalog promicanjem kulturne i jezične raznolikosti u međunarodnim odnosima;
- C. budući da kultura ima suštinsku vrijednost i da je iskustvo EU-a pokazalo da se kulturnim razmjenama može doprinijeti promicanju njegovih vanjskih ciljeva i čvrsto povezivati osobe različitog etničkog, vjerskog i društvenog podrijetla, osobito jačanjem međukulturalnog i međuvjerskog dijaloga te uzajamnog razumijevanja, pa i u okviru aktivnosti Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD); u tom pogledu smatra da kultura mora postati neophodan dio političkog dijaloga s trećim zemljama i da je potrebno sustavno integrirati kulturu u projekte i programe;
- D. budući da će EU, kako bi izgradio međukulturalno razumijevanje, morati proširiti svoje uobičajene komunikacijske alate u obliku izvornih europskih medija kao što su Arte, Euronews ili Euranet;
- E. budući su kultura i očuvanje kulture neodvojivo povezani s poštovanjem ljudskih prava i temeljnih sloboda;
- F. budući da su ključan element vanjske politike oblici znanstvene suradnje kojim se grade mostovi između zemalja, poboljšava kvaliteta međunarodnih istraživanja i povećava vidljivost znanstvene diplomacije;
- G. budući da EU i njegove države članice imaju brojne zajedničke kulturne, jezične, povijesne i vjerske korijene i budući da su, nadahnuti kulturnim, vjerskim i humanističkim europskim nasljeđem, uspjeli postići jedinstvo u raznolikosti; budući da europska kultura i europska kulturna materijalna i nematerijalna baština predstavljaju raznolikost europskih društava i regija te u jednakoj mjeri većinskih društava i manjinskih kultura;
- H. budući da se Deklaracijom o promicanju građanstva i zajedničkih vrijednosti slobode, snošljivosti i nediskriminacije putem obrazovanja, koja je usvojena u Parizu u ožujku 2015., ističe potreba za poticanjem aktivnog dijaloga među kulturama, kao i globalne solidarnosti i međusobnog poštovanja;
- I. budući da su u cijeloj povijesti EU-a kulturni odnosi bili i ostali glavni pokretač socijalne kohezije te održivog gospodarskog i ljudskog razvoja te da istovremeno imaju ključnu ulogu u jačanju kapaciteta civilnog društva i međuljudskih kontakata te u prevenciji radikalizacije, radi zaštite kulturne baštine, učvršćenju procesa demokratizacije, sprečavanju i rješavanju sukoba te izgradnji otpornosti;
- J. budući da bi se kulturnom diplomacijom trebala promicati kulturna i jezična raznolikost, uključujući očuvanje manjinskih jezika, što je vrijednost samo po sebi i pridonosi europskoj kulturnoj baštini;

- K. budući da ljudska prava uključuju i kulturna prava te da stoga treba jednaku pozornost posvetiti pravu svake osobe da sudjeluje u kulturnom životu i uživa u vlastitoj kulturi poštujući pritom u potpunosti temeljna ljudska prava svih građana;
- L. budući da su u prosincu 2014. uvedene restriktivne mjere kojima se nastoji stati na kraj trgovanjem kulturnim predmetima iz Sirije; budući da postoji jasna potreba za mehanizmom za hitno reagiranje kojim bi se, uključujući u područjima ili zemljama sukoba, otkrilo i spriječilo uništavanje kulturne baštine i uklanjanje kulturnih predmeta kojima se može pribjeći u situacijama sukoba u svrhu zastrašivanja ili šokiranja te koji u nekim slučajevima mogu predstavljati „kulturno čišćenje”;
- M. budući da je kultura zajedničko dobro te izrada novog konsenzusa o razvoju mora podrazumijevati promišljanje o povratu zajedničkih javnih dobara, među ostalim s pomoću kulture;
- N. budući da EU i pojedinačne države članice pružaju više od polovine svjetske razvojne pomoći, što zaslužuje veće priznanje;
- O. budući da je kulturna baština univerzalno nasljeđe i stoga je njezina zaštita preduvjet za izgradnju mira i otpornosti;
- P. budući da zajednička komunikacija „Ususret Strategiji EU-a za međunarodne kulturne odnose” postavlja okvir za međunarodne kulturne odnose EU-a; budući da u njoj ipak nisu utvrđeni tematski i zemljopisni prioriteti, konkretni ciljevi i ishodi, ciljne skupine, zajednički interesi i inicijative, odredbe o financiranju, ispravno finansijsko upravljanje, lokalna i regionalna perspektiva, lokalni i regionalni izazovi i načini provedbe;
- Q. budući da međuljudski kontakti, kao što su razmjene mladih, gradovi prijatelji i poslovna partnerstva, služe kao važna sredstva za poticanje međukulturnog razumijevanja te bi ih EU trebao promicati u svojim vanjskopolitičkim odnosima;
- R. budući da je mobilnost ključan dio međunarodnih kulturnih odnosa EU -a i zahtijeva uspostavu mehanizama kojima bi se kulturnim djelatnicima, istraživačima, pripadnicima akademske zajednice, nastavnicima, studentima, osoblju i mrežama bivših sudionika programa EU-a olakšalo dobivanje viza prema trećim zemljama i iz njih¹;
- S. budući da su EU i susjedne države povjesno utjecale jedni na druge u kulturnom smislu;
- T. budući da suradnja, ospozobljavanje, mobilnost umjetnika i kulturnih djelatnika, kao i njihovih djela, među ostalim preko europskih i međunarodnih mreža te umjetničkih rezidencija, predstavljaju ključne čimbenike za širenje i razmjenu ne samo europskih, već i neeuropskih kultura i umjetnosti te da ih treba promicati i unaprjeđivati;
- U. budući da je vizna politika za umjetnike i kulturne djelatnike ključna za uspješnu suradnju i slobodno kretanje umjetničkih djela s pomoću europskih i međunarodnih mreža, kao i za omogućivanje programa aktivnih umjetničkih rezidencija koji obuhvaćaju civilno društvo u različitim zemljama i regijama svijeta;

¹ Na primjer Erasmus, Obzor 2020. i Kreativna Europa.

- V. budući da to može biti korisno polazište da bi se analiziralo što je postignuto u okviru Europske agende za kulturu, a s ciljem daljnog razvoja i poboljšanja strategije, utvrđivanja jasnih i mjerljivih ciljeva u skladu s posebnostima pojedinačnih zemalja, prioriteta i realnih rezultata te učenja iz primjera dobre prakse;
- W. budući da bi EU kao ključni partner Ujedinjenih naroda, trebao blisko surađivati s UNESCO-om u cilju zaštite svjetske kulturne baštine;
- X. budući da bi koordinacijom među programima i resursima EU-a trebalo učvrstiti kulturnu dimenziju međunarodnih odnosa EU-a kako bi se stvorio zajednički prostor za dijalog u svrhu međukulturalnog razumijevanja i povjerenja;
- Y. budući da inicijative i aktivnosti EU-a trebaju biti vidljivije u trećim zemljama, uključujući u onima koje su obuhvaćene europskom politikom susjedstva te da treba bolje ocijeniti njihove rezultate, pripisati zasluge za njih te o njima šire informirati¹;
- Z. budući da broj proizvoda i usluga u audiovizualnim, kulturnim i kreativnim sektorima raste, kao i njihov doprinos BDP-u te međunarodni optjecaj;
- AA. budući da mnoge europske kulturne rute koje je potvrdilo Vijeće Europe prolaze kroz zemlje u istočnom i južnom susjedstvu EU-a te kroz zemlje kandidatkinje i budući da se time jačaju veze između EU-a i susjednih zemalja;
- AB. budući da Unija nastoji izgraditi otpornost društva proširenjem djelovanja u području kulture, obrazovanja i mladih, čime se promiče pluralizam, suživot i poštovanje;

Ciljevi

1. pozdravlja zajedničku komunikaciju, koja nudi pregled svih instrumenata, aktivnosti, inicijativa, programa i projekata kojima je kultura zajednički nazivnik, a koje podupiru ili provode EU i njegove države članice; poziva na razvoj učinkovite strategije EU-a za međunarodne kulturne odnose;
2. potvrđuje da je cilj zajedničke komunikacije poticanje kulturne suradnje unutar EU-a i s njegovim partnerskim zemljama te promicanje globalnog poretku utemeljenog na očuvanju mira, borbi protiv ekstremizma i radikalizacije s pomoću međukulturalnog i međuvjerskog dijaloga, na sprečavanju sukoba uz poštovanje demokracije, vladavine prava, slobode izražavanja, slobode umjetničkog izražavanja, uzajamnog razumijevanja, ljudskih prava, kulturne i jezične raznolikosti i temeljnih vrijednosti; ističe, nadalje, važnu ulogu kulturne diplomacije, obrazovanja i kulturne razmjene u jačanju zajedničke srži univerzalnih vrijednosti;
3. priznaje trud koji je ESVD, zajedno s Komisijom, uložio u povećanje vanjske dimenzije politika u području znanosti i istraživanja te poziva Komisiju na poticanje razvoja ambiciozne znanstvene diplomacije;

¹ Na primjer, program EU-a za posjetitelje (EUVP) koji su 1974. izradili Parlament i Komisija jest individualni studijski program za perspektivne mlade liderе i osobe koje utječu na formiranje mišljenja iz zemalja izvan Europske unije, a njegov je moto „Širenje vrijednosti EU-a po svijetu od 1974. godine”.

4. traži da se kulturna prava promiču kao jednakovrijedna temeljna ljudska prava i da se kulturu zbog njezine suštinske vrijednosti smatra četvrtim samostalnim i transverzalnim stupom održivog razvoja, zajedno sa socijalnom, gospodarskom i ekološkom dimenzijom;
5. pozdravlja pristup izložen u zajedničkoj komunikaciji kojim se utvrđuju tri pravca djelovanja: podržavanje kulture kao pokretača održivog društvenog i gospodarskog razvoja, promicanje kulture i međukulturalnog dijaloga u svrhu miroljubivih odnosa među zajednicama te jačanje suradnje u području kulturne baštine;
6. traži da se sloboda umjetničkog izražavanja promiče kao vrijednost i nastojanje Europske unije kojim se potiče slobodni dijalog i razmjena dobrih praksi na međunarodnoj razini;
7. ističe da EU ima brojna i raznolika iskustva s uključivim upravljanjem, da njegova snaga leži u ujedinjenosti u raznolikosti i da u tom području EU stvara dodanu vrijednost;
8. iako se u području kulture moraju poštovati načela supsidijarnosti i proporcionalnosti, uzimajući u obzir i zajedničke kulturne korijene i zajedničku kulturnu baštinu EU-a i država članica te rezultat dugotrajnog umjetničkog i kulturnog uzajamnog djelovanja, uviđa da je običaj zajedničkog rada i stvaranja doveo do izgradnje poštovanja i razumijevanja drugih kultura;
9. ističe da je EU arena u kojoj sve države članice udrženim snagama preuzimaju veću ulogu u međunarodnim kulturnim odnosima koristeći se uzajamnim prednostima suradnje;
10. predlaže da svaka država članica pokrene zajedničke aktivnosti s EU-om kojima bi se svake godine istaknula neka druga zemlja EU-a s pomoću npr. izložbi i koprodukcija, uz posebnu ulogu namijenjenu rotirajućem predsjedanju, a u cilju ostvarivanja dodatne suštinske vrijednosti za EU i države članice i povećanja vidljivosti njihovih aktivnosti i inicijativa u inozemstvu, uključujući preko delegacija EU-a s konkretnim ljudskim i finansijskim sredstvima koji bi se omogućili u tu svrhu;
11. države članice, osobito manje države članice, i njihove kulturne ustanove i kulturni dionici mogu ostvariti dodanu vrijednost svojih kulturnih postignuća iskorištavanjem EU-a za promicanje i širenje tih postignuća u inozemstvu;
12. kulturna diplomacija može djelovati kao poslanik EU-a i njegovih država članica;
13. podsjeća na važnost suradnje među državama članicama i institucijama EU-a kada je riječ o dostupnosti, istraživanju, promicanju, očuvanju i upravljanju te borbi protiv trgovanja, pljačke i uništavanja u pogledu materijalne i nematerijalne kulturne baštine, među ostalim namjenskim sredstvima i pomoći na regionalnoj razini te prekograničnom policijskom suradnjom, u EU-u i izvan njega;
14. naglašava ulogu nezavisnih medija u promicanju kulturne raznolikosti i međukulturalnih sposobnosti te potrebu za jačanjem tih medija kao izvora vjerodostojnih informacija, osobito u susjedstvu EU-a;

15. pozdravlja činjenicu da se zajedničkom komunikacijom kulturne i kreativne industrije navode kao važan sastavni dio strategije EU-a za međunarodne kulturne odnose; budući da te industrije u svojoj ulozi ambasadora europskih vrijednosti pridonose „mekoj sili” Europe, osobito kada je riječ o regionalnim kreativnim centrima i kulturnim mrežama, preporučuje da se identificiraju i da im se pruži poticaj te omogući razvoj vještina; poziva Komisiju da unaprijedi mreže kreativnih i kulturnih djelatnika i dionika, s posebnim naglaskom na malim i srednjim poduzećima, europskim kreativnim područjima i kreativnim platformama kao pokretačima multiplikacijskih učinaka i inovacija, uključujući ostala područja;
16. traži od Komisije i od potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice da „kulturne dionike” učini temeljnom sastavnicom provedbe zajedničke komunikacije i pojasni da bi ta skupina trebala obuhvaćati, među ostalim kategorijama, umjetnike, djelatnike u kulturnom i kreativnom sektoru, kulturne institucije, privatne i javne zaklade, sveučilišta, kulturna i kreativna poduzeća;

Upravljanje i alati

17. poziva Komisiju i potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnici da predstave godišnje i višegodišnje planove djelovanja u tom području, koji bi trebali obuhvaćati aktivnosti, strateške tematske i zemljopisne prioritete i zajedničke ciljeve, i poziva na periodično preispitivanje provedbe zajedničke komunikacije, o čijem ishodu treba izvijestiti Parlament;
18. naglašava da različite politike i aktivnosti EU-a koje uključuju treće zemlje treba više međusobno uskladiti; naglašava potrebu da se uzmu u obzir rezultati postojećih istraživanja, najbolje prakse te ostale inicijative i ostali instrumenti koje financira EU, a koji se odnose na zaštitu kulturne baštine, što bi moglo pomoći suradnji s trećim zemljama; poziva na veću synergiju među svim sudionicima i ostalim inicijativama koje financira EU, a koje bi mogle pomoći u ostvarivanju ciljeva strategije, kako bi se osigurali učinkovitost sredstava, optimalni ishodi te povećani učinak aktivnosti i inicijativa EU-a; preporučuje da se napravi pregled stanja kako bi se zajamčio učinkovit pristup;
19. apelira na Komisiju da u sljedećem višegodišnjem finansijskom okviru predvidi proračunsku liniju namijenjenu pružanju potpore međunarodnim kulturnim odnosima u postojećim i budućim programima, osobito u sljedećoj generaciji programa kulture i obrazovanja, kako bi takvi programi na odgovarajući način mogli razviti svoje međunarodno djelovanje;
20. predlaže da se osmisli poseban program EU-a, a sredstva usmjere na međunarodnu mobilnost i razmjene kao što su rezidencijalni programi, posebno za mlade djelatnike u kulturnom i kreativnom sektoru i umjetnike;
21. u tom kontekstu predlaže da bi se bivše sudionike i korisnike programa Erasmus i ostalih programa obrazovne mobilnosti i volontiranja trebalo poticati da upotrebljavaju svoje međukulturne vještine i sposobnosti u korist drugih te bi oni trebali postati utjecajni akteri u razvoju partnerstava u području kulturnih vanjskih odnosa;

22. poziva Komisiju da razvije dimenziju kulturnog turizma, primjerice izradom i razmjenom tematskih programa i najboljih praksi, kako bi olakšala međunarodnu mobilnost i razmjene s građanima trećih zemalja, kao i pristup predmetima od kulturne vrijednosti;
23. poziva Komisiju i ESVD da međunarodne kulturne odnose horizontalno uvrste u instrumente i programe međunarodne suradnje te u preispitivanja u sredini razdoblja radi osiguranja dosljednosti i pretvaranja međunarodnih kulturnih odnosa u učinkovito sredstvo;
24. poziva Komisiju da ojača utjecaj kulturne dimenzije međunarodnih odnosa sustavnim uključivanjem kulturne dimenzije u pregovore i sporazume o pridruživanju; naglašava potrebu da EU ustanovi načela postupanja za partnera u transnacionalnim projektima i da uklanjanjem prepreka stvori fleksibilan okvir za ostvarivanje transnacionalne kulturne suradnje;
25. poziva Komisiju da dodatno podupre kulturne odnose sa susjednim zemljama posredstvom tehničke pomoći, programa izgradnje kapaciteta, ospozobljavanja, razvoja vještina i prijenosa znanja (u području medija također) radi boljeg upravljanja i novih partnerstava na nacionalnoj, regionalnoj, lokalnoj i prekograničnoj razini te da pri tome omogući nastavak regionalnih programa u južnim i istočnim susjednim zemljama, uključujući zemlje zapadnog Balkana;
26. ističe da aktivnosti vanjskog financiranja kulture EU-a zbog održivosti moraju biti rezultat snažne uključenosti lokalnih partnera, prilagodbe programa lokalnoj stvarnosti i uzimanja u obzir razdoblja nakon financiranja za projekte, uključujući prijelaz na nacionalno financiranje ili ostale modele stvaranja prihoda;
27. naglašava važnost inicijativa za kulturu i ljudska prava koje bi trebale biti usmjerene na pružanje podrške kulturnim djelatnicima u zemljama ili regijama gdje su im prava ugrožena; poziva da takve programe zajednički financiraju Europska zaklada za demokraciju i Europski instrument za susjedstvo;
28. naglašava da aktivno civilno društvo u partnerskim zemljama može znatno pomoći kada je riječ o širenju vrijednosti koje EU promiče i da je stoga ključno da EU, kad održava svoje bilateralne odnose, jača podršku organizacijama civilnog društva u kulturnom sektoru u partnerskim zemljama;
29. poziva Komisiju da odgovarajućim proračunom te uzimajući u obzir obveze prema Konvenciji UNESCO-a o kulturnoj raznolikosti uvrsti kulturu u sve postojeće i buduće bilateralne i multilateralne sporazume kako bi se dodatno naglasio gospodarski potencijal kulturne baštine i kulturnih i kreativnih sektora u promicanju održivog razvoja, uključujući područja rasta i zapošljavanja, te njihov utjecaj na dobrobit društva; smatra da bi se to moglo učiniti primjerice tijekom sljedećeg mandata pregovora o novom partnerstvu s državama AKP-a nakon 2020.; poziva na izradu pokazatelja EU-a za to područje, čime bi se pridonijelo raspravi o kulturnoj politici;
30. ističe važnost programa mobilnosti mladih osoba i suradnje među sveučilištima kao iznimno vrijednih mjera za uspostavljanje dugoročnih akademskih i kulturnih odnosa;

31. poziva Komisiju da ojača međunarodnu dimenziju programa Erasmus+, Kreativna Europa, Europa za građane i Obzor 2020.; u tom smislu podsjeća da programi EU-a u području kulture, obrazovanja, mlađih i sporta imaju ključnu ulogu kao temeljni elementi u borbi protiv netolerancije i predrasuda te procesu stvaranja osjećaja zajedničke pripadnosti i poštovanja kulturne raznolikosti; poziva Komisiju da promiče, osobito u okviru europske politike susjedstva, sudjelovanje najbližih partnerskih zemalja Unije u tim programima;
32. priznaje trud koji je Komisija uložila u promicanje uloge znanosti, istraživanja, obrazovanja i kulturne suradnje kao instrumenata meke sile u europskim vanjskim odnosima; naglašava da znanstvena i kulturna razmjena pridonose izgradnji kapaciteta i rješavanju sukoba, posebno u odnosima sa susjednim zemljama;
33. poziva Komisiju da osnaži i proširi program EU-a za konkurentnost poduzeća i malih i srednjih poduzeća (COSME) kako bi obuhvaćao strategiju za međunarodne kulturne odnose te da tematskim programima EU-a osnaži mala i srednja poduzeća koja djeluju u zemljama izvan EU-a u sektoru kulture;
34. naglašava ulogu Odbora regija i Europskog gospodarskog i socijalnog odbora te ulogu regionalnih i lokalnih tijela te civilnog društva u osmišljavanju te strategije;
35. ističe da bi Parlament trebao imati aktivnu ulogu u promicanju kulture u vanjskom djelovanju EU-a, među ostalim preko svojih ureda za informiranje i vezu;
36. poziva Komisiju i ESVD da imenuju „središnju točku” u svakoj delegaciji EU-a, koja bi se povezala s nacionalnim kulturnim institutima i predstavnicima država članica, lokalnih civilnih društava, dionicima i nadležnim tijelima u procesu strukturiranog dijaloga u svrhu zajedničkog utvrđivanja općih prioritetnih područja, potreba i načina suradnje te ih poziva da za to osiguraju odgovarajuća sredstva i osposobljavanje; traži od Komisije i ESVD-a da svake dvije godine izvješćuju Parlament o stanju provedbe i postignutim rezultatima;
37. poziva na to da se u ESVD-u osiguraju odgovarajuća finansijska sredstva i osoblje za međunarodne kulturne odnose, da se ESVD-u dodijeli vodeća uloga katalizatora među različitim službama EU-a koje se bave međunarodnim kulturnim odnosima;
38. zalaže se da međunarodni kulturni odnosi budu predmet obrazovanja, osposobljavanja i istraživanja i to u cilju jačanja kapaciteta dionika u tom području, kao i da se poveća sudjelovanje u kulturi kroz obrazovanje, uključujući odgovarajuće osposobljavanje osoblja EU-a u području kulturnih vještina;
39. poziva na jasno definiranje uloge kulturnih instituta država članica u pogledu kulturnog utjecaja EU-a izvan njegovih granica i u kontekstu uključivog i zajedničkog europskog narativa, kroz mrežu Nacionalnih instituta EU-a za kulturu (EUNIC) i ostale forme, te zagovara uključiv i jednak pristup prema svim dionicima, uključujući civilno društvo; u tom pogledu pohvaljuje dosadašnje djelovanje kulturnih institucija država članica; potiče daljnju suradnju u inozemstvu u cilju optimiziranja interesa država članica, uz posvećivanje posebne pozornosti manjim državama članicama i državama članicama koje nemaju kulturne institute u inozemstvu te njihovim potrebama za kulturnim predstavljanjem;

40. poziva na jačanje strateškog partnerstva s UNESCO-om pri provedbi zajedničke komunikacije, kojim se, zahvaljujući njegovoj vjerodostojnosti u Europi i njegovom globalnom dosegu, mogu uvećati učinci zajedničkih aktivnosti sa svim dionicima iz EU-a i onima koji nisu iz EU-a te poziva da se razmotri njegovo povezivanje s budućim radnim skupinama ili savjetodavnim odborima radi poticanja provedbe komunikacije;
41. naglašava da je potrebno ponovno utvrditi ulogu nacionalnih kulturnih instituta u međukulturnoj razmjeni, imajući na umu da neki od tih instituta imaju dugu tradiciju i mnogo kontakata u trećim zemljama, što im omogućuje da služe kao temelj suradnje i komunikacije između raznih europskih subjekata; ističe, nadalje, njihov potencijal za promicanje i omogućavanje bilateralnih odnosa između zemalja te za pomoć razvoju i provedbi europske strategije kulturne diplomacije;
42. poziva Komisiju i potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnici da i dalje podupiru razvoj pojedinačno prilagođenog obrazovnog programa EUVP (Program posjetitelja Europske unije) kao snažnog alata za jačanje dijaloga, promicanje demokracije i pružanje trajne platforme za mlade i buduće liderе i osobe iz trećih zemalja koje utječu na formiranje mišljenja te za ključne sugovornike u europskim institucijama i organizacijama civilnog društva;
43. pozdravlja uspostavu platforme za kulturnu diplomaciju i poziva da ona bude održiva, uz redovito ocjenjivanje njezinih ciljeva, rezultata i upravljanja; uviđa da je u području međunarodnih kulturnih odnosa aktivno mnogo različitih institucionalnih i neinstitucionalnih subjekata¹ te traži od Komisije da promiče strukturirani dijalog među svim dionicima, pa tako i otvorenom metodom koordinacije;
44. poziva da se po uzoru na inicijativu za radnu skupinu UN-a „Plave kacige za kulturu” čim prije uspostavi mehanizam za sprečavanje, procjenu i obnovu kulturne baštine u opasnosti te procjenu gubitaka, uključujući mehanizam za pružanje brzog odgovora za zaštitu baštine u zemljama u kojima traju sukobi, u bliskoj i strukturiranoj suradnji s UNESCO-om i uz tehnološku potporu Europskog programa za promatranje Zemlje Copernicus; u tom smislu pozdravlja što je Vijeće sigurnosti UN-a usvojilo Rezoluciju br. 2347 kojom se potvrđuje da uništavanje kulturne baštine može predstavljati ratni zločin i poziva EU i ESVD da surađuju sa svim partnerima u prevenciji sukoba, uspostavljanju mira i procesima obnove i pomirenja u svim područjima zahvaćenima sukobom;
45. poziva na suradnju na razini EU-a u borbi protiv nezakonitog trgovanja kulturnim predmetima otuđenima u oružanim sukobima i ratovima te u vraćanju tih predmeta i

¹ Glavne uprave Komisije (prije svega Glavna uprava za obrazovanje i kulturu (EAC), Glavna uprava za međunarodnu suradnju i razvoj (DEVCO), Glavna uprava za susjedsku politiku i pregovore o proširenju (NEAR), Glavna uprava za istraživanje i inovacije (RTD) i Glavna uprava za komunikacijske mreže, sadržaje i tehnologije (CONNECT)), ESVD, Služba za instrumente vanjske politike, delegacije EU-a, delegacije država članica, kulturni instituti država članica u inozemstvu, Vijeće Europe, Europski gospodarski i socijalni odbor i Odbor regija, mreža Nacionalnih instituta EU-a za kulturu (EUNIC), Međunarodno vijeće muzeja (ICOM), Međunarodni centar za proučavanje očuvanja i restauracije kulturne imovine (ICCROM)), UNESCO, međunarodne organizacije, organizacije civilnog društva, nevladine organizacije, lokalni kulturni akteri, ulični umjetnici te druge platforme i mreže.

priznaje da takva koordinacija ima ključnu ulogu u nastojanjima da se zaustavi financiranje terorističkih skupina;

46. naglašava potrebu za jačanjem strateškog partnerstva između EU-a i UNESCO-a stvaranjem održive platforme za suradnju i komunikaciju o zajedničkim prioritetima kako bi se uspješno moglo svladati zajedničke izazove u području kulture i obrazovanja;
47. predlaže da se u okviru Europskog kulturnog foruma i na Europskim danima razvoja posebna pozornost posveti strukturiranim dijalogu s civilnim društvom i dionicima na temu međunarodnih kulturnih odnosa EU-a;
48. poziva Komisiju da organizira posebni kolokvij/forum dionika u kulturi o kulturi i razvoju, koji bi bio nastavak Deklaracije EU-AKP-a iz Bruxellesa iz travnja 2009. i koji bi bio otvoren dionicima iz susjednih zemalja EU-a i ostalih strateških partnerskih zemalja;
49. smatra da je odluka o proglašenju 2018. Europskom godinom kulturne baštine prilika da se integriranim pristupom promiče kulturna baština kao važan element međunarodne dimenzije EU-a, koji se temelji na interesu partnerskih zemalja za baštinu i stručnost Europe;
50. poziva na učinkovitu provedbu postojećih zakonskih instrumenata u svrhu bolje zaštite kulturne baštine, autorskih prava i intelektualnog vlasništva; traži od Komisije da predstavi planirani zakonski prijedlog kojim bi se uredio uvoz kulturnih dobara u EU, osobito onih koji potječu iz područja sukoba, kao sredstvo borbe protiv trgovanja;
51. poziva EU i države članice, koje su potpisale i ratificirale Konvenciju UNESCO-a o zaštiti i promicanju raznolikosti kulturnih izričaja iz 2005., čime su se obvezale na njezinu provedbu, da podrže zajedničke aktivnosti radi njezine provedbe;

Interpersonalni pristup

52. slaže se s prijedlogom iz zajedničke komunikacije da se pristup predstavljanja „odozgo prema dolje“ zamjeni interpersonalnim pristupom i naglašava procese zajedničkog stvaranja i zajedničke proizvodnje u kreativnim kulturnim industrijama; vjeruje da bi kultura trebala doprijeti do svih građana;
53. prepoznaje da su mlađi ljudi jedna od glavnih ciljnih skupina u EU-u i partnerskim zemljama i da izloženost drugim kulturama i jezicima često stvara doživotnu naklonost te potvrđuje da su izvedbene umjetnosti, vizuelne umjetnosti, ulična umjetnost, glazba, film, književnost, društveni mediji i digitalne platforme općenito najbolji kanali da se do njih dopre;
54. zahtijeva da se zajednički projekti EU-a i trećih zemalja u području istraživanja i razvoja digitalizacije kulturne baštine valoriziraju kako bi se omogućili pristup znanju, razvoj novih usluga i proizvoda te promidžba novog kulturnog turizma;
55. poziva na to da se u europske politike, uključujući u digitalni sektor, integriraju vrijednosti i uloge kulturnog sadržaja, čiji je Europa jedan od najvećih stvaratelja, u cilju stvaranja globalnih virtualnih mreža građana kako bi se povećalo kulturno

sudjelovanje i razmjena;

56. poziva na osnivanje inicijative za povezivost EU-a u cilju pomaganja mladima koji su u nepovoljnem zemljopisnom položaju kako bi im se omogućilo aktivnije sudjelovanje;
57. pozdravlja inicijative Komisije kojima se promiče uzajamno učenje za mlade poduzetnike u području kulture, kao što je program Med Culture, ili kojima se potiču inicijative poput osposobljavanja u međukulturnim odnosima, kao što je program More Europe;
58. zalaže se za mjere kojima bi se trećim zemljama omogućio što jednostavniji nastavak sudjelovanja u prekograničnim i zajedničkim projektima, kao što su Kulturne rute Vijeća Europe, te da ih se kao aktere uključi u buduću strategiju za delegacije EU-a u trećim zemljama, što će im omogućiti da u potpunosti iskoriste kulturne aktivnosti EU-a, kao što su Europske prijestolnice kulture i nagrada Lux, za svoj rad u trećim zemljama; podsjeća da digitalni alati, tehnološke platforme poput Europeane i kulturne mreže mogu imati ključnu ulogu da se dopre do šire publike i da se šire primjeri najbolje prakse;
59. poziva na stvaranje programa kulturnih viza, na tragu postojećeg Programa znanstvenih viza, za državljane trećih zemalja, umjetnike i ostale djelatnike u području kulture u cilju poticanja kulturnih odnosa i uklanjanja zapreka mobilnosti u sektorу kulture;
60. poziva Komisiju da poboljša suradnju s Vijećem Europe, posebno u programima posvećenima isticanju kulture kao instrumenta demokracije, međukulturnog dijaloga, kulturnog nasljeđa i audiovizualnog područja;
61. prepoznaje da je temeljito poznavanje tematskog područja, lokalnih dionika i civilnog društva potrebno da bi se poboljšao pristup tih dionika programima i finansijskim sredstvima i da bi se zajamčilo iskorištavanje multiplikacijskog učinka njihova sudjelovanja u programima i inicijativama EU-a; preporučuje savjetovanje s lokalnim dionicima, uključujući lokalna tijela, radi zajedničkog osmišljavanja programa; poziva na razvoj inovativnih kolaborativnih pristupa koji se oslanjaju na već uspostavljene alate i mreže (bespovratna sredstva, posredovana bespovratna sredstva)¹ i traži da ih se prati uzimajući u obzir rodnu ravnotežu;
62. potvrđuje da se razvojne strategije i programi u velikoj mjeri usmjeravaju na materijalnu i sociokulturnu oskudicu; poziva da se učinkovitije dopre do ugroženih zajednica, uključujući one u ruralnim i udaljenim područjima, kako bi se ojačala društvena kohezija;
63. poziva na veću vidljivost i bolje širenje informacija o aktivnostima EU-a i njegovih država članica u području kulture na međunarodnoj razini, među ostalim uspostavom

¹ Na primjer, program Med Culture koji financira EU i koji se bavi razvojem i poboljšanjem kulturnih politika i praksi u vezi s kulturnim sektorom. Participativni pristup obuhvaća aktere civilnog društva, ministarstva, privatne i javne institucije koje djeluju u području kulture, kao i druge srodne sektore.

zajedničkih smjernica¹ i dopiranjem do ciljane publike na njihovu lokalnom jeziku;

64. poziva na promjenu paradigme u medijskom praćenju, olakšavajući pružanje informacija o europskoj kulturi, uz pokretanje kulturnog portala EU-a, festivala i razradu koncepta Europskih kuća kulture, uključujući strukturiranu suradnju s lokalnim medijima i društvenim medijskim platformama, kao i u suradnji s EBU-om, EURONEWS-om i EURANET-om, među ostalima;
65. potiče EU da u potpunosti iskoristi potencijal multimedijiskog istraživanja radi razumijevanja trenutačnih izazova i mogućnosti u zemljama u razvoju, uključujući pitanja povezana s kulturom i procjenom uloge kulture u razvoju i međunarodnoj suradnji;

Globalna strategija EU-a

66. naglašava važnu ulogu kulture kao instrumenta meke sile, katalizatora održavanja mira, stabilnosti i pomirenja i pokretača društveno-gospodarskog i ljudskog razvoja u vanjskoj politici EU-a;
67. naglašava ključnu ulogu obrazovanja i kulture u razvijanju građanskih i interkulturnih vještina, kao i u stvaranju boljih društvenih, ljudskih i gospodarskih mogućnosti;
68. pohvaljuje činjenicu da se u Globalnoj strategiji EU-a naglašava važnost međukulturnog i međuvjerskog dijaloga za poboljšanje međusobnog razumijevanja; međutim, žali što se ne spominje suštinska vrijednost kulture i umjetnosti kao sredstva za suzbijanje radikalizma i terorizma; stoga zahtijeva da se pojačaju instrumenti usmjereni isključivo na jačanje kulturnog sektora i suradnju s njime;
69. poziva Komisiju da pojača suradnju s međunarodnim organizacijama kao što su Ujedinjeni narodi, UNESCO, Interpol, Svjetska carinska organizacija i Međunarodno vijeće muzeja kako bi se pojačala borba protiv trgovanja kulturnim dobrima koje može poslužiti za financiranje kriminalnih radnji, uključujući financiranje terorističkih organizacija;
70. poziva potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnici da pri provedbi plana Globalne strategije EU-a posebnu ulogu dodijeli pitanjima kulture;
71. ističe da se EU, koji je utemeljen na vrijednostima poput poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, u pogledu vanjske politike treba oslanjati na svoja iskustva i stečene spoznaje, što bi se trebalo odražavati u izgradnji odnosa s trećim zemljama kroz kulturu i kulturnu baštinu te napominje da bi u tom pogledu to omogućilo EU-u da javno predstavlja i izvozi svoje kulturne vrijednosti;
72. poziva na ciljane kulturne i obrazovne politike koje mogu poduprijeti ključne ciljeve vanjske i sigurnosne politike EU-a te doprinijeti jačanju demokracije, vladavine prava i

¹ Jeden od prijedloga uključivao bi „veleposlanike za kulturu” koji bi se zalagali za europske integracije i međunarodne odnose te ih podržavali (slično UN-ovim ambasadorima dobre volje). To mogu biti umjetnici, glazbenici, pisci itd.

zaštite ljudskih prava; podsjeća da se 2018. obilježava 70. obljetnica Opće deklaracije o ljudskim pravima;

73. uviđa da EU, zahvaljujući svojem kulturnom utjecaju, može projicirati svoju vidljivost u međunarodnim odnosima preko kanala raznolikosti njegova kulturnog identiteta;
74. podsjeća da su obrazovanje i kultura temeljni pokretači kojima se olakšava postizanje ciljeva održivog razvoja za 2030., uz posebnu pozornost usmjerenu na urbano obnavljanje i na gradove u Europi i u svijetu; stoga poziva na isticanje uloge kulture te zaštitu i promicanje kulturnog izražavanja u prijedlogu novog Europskog konsenzusa o razvoju;
75. poziva na jačanje međunarodnih kulturnih odnosa u raspravama o „migraciji” i politikama prema izbjeglicama; poziva EU, čija je snaga ujedinjenost u raznolikosti, da usvoji uravnoteženi pristup kojim se poštuju kulturne razlike i u kojem dijaspora ima ključnu ulogu; naglašava da kultura treba biti most prema uzajamnom razumijevanju kako bi se zajednički živjelo u većem skladu;
76. potvrđuje da EU također djeluje u posebnim okruženjima u kojima su politički kontekst i zakonski okviri za ostvarenje kulturnih odnosa neprijateljski i represivni; uviđa da EU u trećim zemljama često snosi posljedice netočnih, djelomičnih i subjektivnih informacija te da je protiv njega usmjerena izravna propaganda; u tom smislu poziva na posebne mjere i prikladno djelovanje;
77. poziva EU i države članice da povećaju dostupna sredstva za pristup obrazovanju i kulturi, osobito za migrante i maloljetne izbjeglice u EU-u i trećim zemljama; traži da se podrže „obrazovni koridori” za studente na sveučilištima EU-a (u suradnji sa sveučilištima za učenje na daljinu), uz stalno poštovanje jezične i kulturne raznolikosti;
78. poziva Komisiju i ESVD da ojačaju kulturne odnose EU-a sa zemljama u neposrednom susjedstvu radi promicanja konkretnih aktivnosti usmјerenih na poticanje međukulturnog dijaloga¹ i rješavanje pitanja migracije, sigurnosti i radikalizacije s kojima se EU suočava;
79. preporučuje da EU u suradnji s relevantnim ustanovama koje djeluju u tom području kao i s lokalnim partnerima nastoji ostvariti svoje ciljeve u području međunarodnih kulturnih odnosa, i to multilateralnom suradnjom u međunarodnim organizacijama i partnerstvima s ključnim dionicima na terenu;
80. poziva Komisiju i ESVD da ojačaju suradnju s pomoću Proširenog djelomičnog sporazuma Vijeća Europe o kulturnim rutama, institucijskog alata za jačanje osnovnih kulturnih odnosa i s trećim zemljama, u cilju promicanja temeljnih vrijednosti kulturne raznolikosti, međukulturnog dijaloga i održivog teritorijalnog razvoja manje poznatih kulturnih odredišta, uz istodobno čuvanje zajedničkog kulturnog nasljeđa;
81. potiče EU da blisko surađuje sa svim državama koje imaju iste ciljeve i vrijednosti te koje su ih spremne podržati; naglašava da je to osobito važno za uspostavu legitimnog i stabilnog djelovanja kako bi EU dobio priznanje kao globalni igrač;

¹ Kao što je projekt Mladi arapski glas koji financira EU.

○
○ ○

82. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Europskoj službi za vanjsko djelovanje te vladama i parlamentima država članica.

OBRAZLOŽENJE

Zajedno sa zemljama partnerima i svojim državama članicama, Europska unija promiče mir, stabilnost i dobrobit svojih građana i građana partnerskih zemalja. S obzirom na destabilizaciju i nekoliko kriza s kojima se svijet suočava, nužno je razmišljati o novim načinima pristupa diplomaciji.

Stoga Europska unija, čija je snaga ujedinjenost u raznolikosti, treba pronaći inovativne načine za angažman stvaranjem prostora za dijalog i razvijanjem svijesti. Kultura je temeljno pravo pojedinaca i pomaže da svako ostvari individualno i kolektivno ispunjenje u društvu. Kultura je već dugo standardni strateški element međunarodnih odnosa EU-a¹ i priznato je područje suradnje s horizontalnim pristupom, kako u zemljama u razvoju, tako i u razvijenim zemljama². Nužno je na pozitivan način promicati međunarodne kulturne odnose kao instrument meke sile. To mora ići ruku pod ruku s reciprocitetom: svrha je međunarodnih kulturnih odnosa doprinijeti jačanju europskih vrijednosti u ostatku svijeta i među europskim građanima razvijati svijest o drugim kulturama i našu sposobnost da učimo od njih.

Europska komisija i Visoka predstavnica predstavili su 8. lipnja 2016. zajedničku komunikaciju „Ususret Strategiji EU-a za međunarodne kulturne odnose”³. Cilj joj je poticati kulturnu suradnju između EU-a i njegovih partnerskih zemalja i promicati globalni poredak utemeljen na miru, vladavini prava, slobodi izražavanja, međukulturalnom i medureligijskom dijalogu, uzajamnom razumijevanju i poštovanju temeljnih vrijednosti.

U svojoj rezoluciji od 12. svibnja 2011. o kulturnim dimenzijama vanjskog djelovanja EU-a (2010/2161(INI)), Europski je parlament 2011. ponovno potvrdio važnost kulture u vanjskim politikama i izrazio zabrinutost zbog rascjepkanosti vanjske kulturne politike i projekata EU-a. Zato je zatražio da se „izradi vidljiva zajednička strategija EU-a o kulturnim aspektima vanjskih odnosa EU-a”. Pozvao je na uspostavu središnjeg internetskog portala na kojem bi se nalazile informacije o određenim programima financiranja i kulturnim događajima i zatražio da se u Europskoj službi za vanjsko djelovanje (ESVD) formiraju strukture posvećene kulturi i da se u delegacijama EU-a dio osoblja bavi kulturom.

Osim toga, prilikom pripreme proračuna za 2013. Europski parlament glasovao je za pripremno djelovanje „Kultura u vanjskim odnosima”. U sklopu tog pripremnog djelovanja sastavljena je studija koja se temeljila na opsežnim planovima i postupku savjetovanja u koji je bio uključen širok raspon dionika iz EU-a i izvan njega. Predstavljena je i o njoj se raspravljalo na konferenciji u travnju 2014. te je ugrađena u izradu postojeće strategije.

U zaključcima Vijeća od 23. prosinca 2014. o planu rada za kulturu u razdoblju 2015. – 2018. Vijeće je isplaniralo daljnje korake prema strateškom pristupu kulturi u vanjskim odnosima EU-a, kao što su studija o postojećim programima za kulturu u zemljama obuhvaćenim europskom politikom susjedstva i zajednički neformalni sastanci visokih dužnosnika iz ministarstava kulture i/ili ministarstava vanjskih poslova država članica te daljnje aktivnosti u sklopu pripremnog djelovanja.

¹ „Europska agenda za kulturu u globaliziranom svijetu” (COM(2007)0242)

² Izvješće Komisije o provedbi Europske agende za kulturu (COM(2010)0390)

³ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?qid=1465397367485&uri=JOIN:2016:29:FIN>

Kao odgovor na zajedničku komunikaciju, Europski parlament odlučio je u okviru odbora CULT i AFET izraditi ovo izvješće o vlastitoj inicijativi. U izvješću su izneseni njegovi ciljevi i predlaže se niz konkretnih aktivnosti i preporuka u dijelu nazvanom „Upravljanje i alati”, kao i preporuka koju bi EU trebao donijeti radi uspostave buduće strategije o međunarodnim kulturnim odnosima.

Zajedničko izvješće tematski je organizirano oko četiri područja:

- Ciljevi
- Upravljanje i alati
- Interpersonalni pristup
- Globalna strategija EU-a

U izvješću se traži da se kulturna prava promiču kao sastavni dio temeljnih ljudskih prava i da se kulturu zbog njezine suštinske vrijednosti smatra četvrtim samostalnim i transverzalnim stupom održivog razvoja, zajedno sa socijalnom, gospodarskom i ekološkom dimenzijom.

Nakon što je potvrđena potreba za većom usklađenošću među politikama i aktivnostima EU-a za treće zemlje, u izvješću se poziva na veću sinergiju među svim dionicima, uključujući države članice, međunarodne organizacije i tijela lokalne vlasti, kako bi se osigurala učinkovitost resursa. U izvješću se poziva EU i države članice da udruže svoje snage tako što bi svaka država članica tijekom svojeg rotirajućeg predsjedavanja mogla pokrenuti zajedničke aktivnosti s EU-om, kao što su izložbe i festivali, a to osobito vrijedi za zemlje koje nemaju kulturna predstavništva u inozemstvu. Također preporučuje da se ESVD-u i Komisiji dodijele odgovarajući ljudski i finansijski resursi, da se u svakoj delegaciji EU-a imenuje „središnja točka” koja bi se povezala s odgovarajućim dionicima i da se međunarodne kulturne odnose nastoje učiniti predmetom obrazovanja, ospozobljavanja i istraživanja kako bi se poboljšala izgradnja kapaciteta dionika u tom području. Izvješćem se također poziva na jasno definiranje uloge kulturnih instituta država članica, kroz EUNIC i ostale mreže, te se zagovara uključiv i jednak pristup prema svim dionicima.

Komisiju i potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnici poziva se da predstave godišnje i višegodišnje planove djelovanja s aktivnostima, strateškim tematskim i zemljopisnim prioritetima i zajedničkim ciljevima te se traži periodično preispitivanje provedbe Zajedničke komunikacije, o čemu treba izvijestiti Parlament.

Također se traži da se kulturu s odgovarajućim proračunom uvrsti u sve postojeće i buduće bilateralne i multilateralne sporazume te da se ojača međunarodna dimenzija, posebno u programima Erasmus, Kreativna Europa i Obzor 2020.

U izvješću se predlaže da se osmisli poseban program EU-a za međunarodnu mobilnost i razmjenu, a posebno za mlade djelatnike u kulturnom i kreativnom sektoru i umjetnike, kao što su rezidencijalni programi, i da se za njega predvide sredstva.

Još jedan važan element na koji se izvješće osvrće je potreba uključivanja građana, dionika, mreža, civilnog društva i nevladinih organizacija kako bi se poboljšao njihov pristup programima i finansijskim sredstvima, a osobito je važan odmak od pristupa „odozgo prema

dolje” utemeljenog na predstavljanju i okretanje interpersonalnom pristupu. Veću pozornost mora se posvetiti sposobnosti civilnog društva da sudjeluje u međukulturnoj razmjeni, međuljudskom dijalogu, inicijativama za izgradnju mira i jačanju socijalne kohezije. Umjetnost je moćno sredstvo kojim se to može ostvariti. EU može biti jedan od ključnih igrača u takvoj razmjeni jer je sposoban razvijati, podupirati i razmjenjivati primjere dobre prakse.

Posebnu pozornost treba posvetiti aktivnostima mладих (npr. lokalnim umjetnicima, sportu na lokalnoj razini) i načinima na koji njihove aktivnosti oblikuju posve kritično i neovisno razmišljanje te utječu na njihov svakodnevni život i odnose među narodima.

Stoga se u izvješću preporučuje rano savjetovanje s lokalnim dionicima i organizacijama civilnog društva te oslanjanje na postojeće stručno znanje i mreže promicanjem strukturiranog dijaloga. Pored gore navedenih preporuka u izvješću se podsjeća da bi međunarodne aktivnosti EU-a u području kulture trebale biti vidljivije i da bi o njima trebalo bolje informirati.

Osim toga, jedan od ključnih aspekata ovog izvješća je poveznica prema Globalnoj strategiji EU-a. Kada je riječ o međukulturnom i međuvjerskom dijalogu, ona je više nego nužna. Poticanje dijaloga među vjerskim zajednicama presudno je za veće međusobno razumijevanje, a sve u cilju sprečavanja i borbe protiv ekstremizma, radikalizacije i marginalizacije. Naglasak je na potvrđivanju i razumijevanju drugih kultura i njihovoj toleranciji na osnovi obvezujuće globalne etike utemeljene na univerzalnim vrijednostima i uzajamnom poštovanju koje nadilazi kulturne granice (UNESCO).

U izvješću se od EU-a traži da blisko surađuje sa svim državama koje imaju iste ciljeve i vrijednosti i koje su spremne zauzeti se za njih. To je osobito bitno za uspostavu legitimnog i stabilnog djelovanja čija je svrha da EU bude priznat kao „globalni igrač”.

INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU

Datum usvajanja	30.5.2017	
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	62 13 4
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Michèle Alliot-Marie, Nikos Androulakis, Petras Auštrevičius, Andrea Bocskor, Mario Borghezio, Víctor Boştinaru, Klaus Buchner, James Carver, Fabio Massimo Castaldo, Nikolaos Chountis, Silvia Costa, Javier Couso Permuy, Andi Cristea, Arnaud Danjean, Angel Dzhambazki, Georgios Epitideios, Knut Fleckenstein, Anna Elžbieta Fotypa, Eugen Freund, Michael Gahler, María Teresa Giménez Barbat, Giorgos Grammatikakis, Iveta Grigule, Sandra Kalniete, Petra Kammerevert, Manolis Kefalogiannis, Janusz Korwin-Mikke, Eduard Kukan, İlhan Kyuchyuk, Ryszard Antoni Legutko, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Svetoslav Hristov Malinov, Andrejs Mamikins, David McAllister, Tamás Meszerics, Francisco José Millán Mon, Luigi Morgano, Javier Nart, Momchil Nekov, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Alojz Peterle, Tonino Picula, Kati Piri, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Jordi Solé, Jaromír Štětina, Dubravka Šuica, Charles Tannock, Helga Trüpel, Miguel Urbán Crespo, Ivo Vajgl, Geoffrey Van Orden, Sabine Verheyen, Anders Primdahl Vistisen, Boris Zala, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Krystyna Łybacka	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Laima Liucija Andrikienė, Neena Gill, Marek Jurek, Antonio López-Istúriz White, Morten Løkkegaard, David Martin, Norica Nicolai, Soraya Post, Marietje Schaake, Jean-Luc Schaffhauser, Igor Šoltes, Bodil Valero, Marie-Christine Vergiat	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Ramona Nicole Mănescu, Josep-Maria Terricabras, Vladimir Urutchev, Jarosław Wałęsa, Flavio Zanonato	

KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM U NADLEŽNOM ODBORU

62	+
ALDE	Petras Auštrevičius, María Teresa Giménez Barbat, Iveta Grigule, İlhan Kyuchyuk, Morten Løkkegaard, Javier Nart, Norica Nicolai, Jozo Radoš, Marietje Schaake, Ivo Vajgl
EFDD	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Michèle Alliot-Marie, Laima Liucija Andrikienė, Andrea Bocskor, Arnaud Danjean, Michael Gahler, Sandra Kalniete, Manolis Kefalogiannis, Eduard Kukan, Antonio López-Istúriz White, Svetoslav Hristov Malinov, Ramona Nicole Mănescu, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Alojz Peterle, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Jaromír Štětína, Dubravka Šuica, Vladimir Urutchev, Sabine Verheyen, Jarosław Wałęsa, Bogdan Andrzej Zdrojewski
S&D	Nikos Androulakis, Victor Boştinaru, Silvia Costa, Andi Cristea, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Neena Gill, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Krystyna Lybacka, Andrejs Mamikins, David Martin, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Kati Piri, Soraya Post, Boris Zala, Flavio Zanonato
Verts/ALE	Klaus Buchner, Ulrike Lunacek, Tamás Meszerics, Igor Šoltes, Jordi Solé, Josep-Maria Terricabras, Helga Trüpel, Bodil Valero

13	-
ECR	Angel Dzhambazki, Anna Elžbieta Fotyga, Marek Jurek, Ryszard Antoni Legutko, Charles Tannock, Geoffrey Van Orden, Anders Primdahl Vistisen
EFDD	James Carver
ENF	Mario Borghezio, Jean-Luc Schaffhauser
GUE/NGL	Nikolaos Chountis
NI	Georgios Epitideios, Janusz Korwin-Mikke

4	0
GUE/NGL	Javier Couso Permuy, Sabine Lösing, Miguel Urbán Crespo, Marie-Christine Vergiat

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani